

GUIA D'APRENENTATGE

INFERMERIA DE SALUT PÚBLICA I COMUNITÀRIA

1. Fitxa descriptiva

TITULACIÓ: Grau en Infermeria

MATÈRIA: Ciències de la Salut

TIPUS: Formació Obligatoria

CODI - ASSIGNATURA: G107-Infermeria de salut pública i comunitària

IDIOMA D'IMPARTICIÓ:

Català i Castellà - Classes

Català, Castellà i Anglès - Materials i recursos

ANY ACADÈMIC: 2023-2024

SEMESTRE: Primer curs

GRUP: Matí 1/Matí 2/Tarda

2. Professorat

Responsable de l'assignatura:

Dra. Nathalia Silva Fontana Rosa, nathalia.rosa@sjd.edu.es, especialista en salut pública, participació en salut i comunicació en salut.

3. Prerequisits

Aquesta assignatura no té prerequisits

4. Objectius

L'objectiu principal de l'assignatura de salut pública és proporcionar un marc conceptual i analític per entendre el procés salut-malaltia en les poblacions humanes, els determinants de la salut, els diferents àmbits d'actuació de la salut pública, el tipus d'intervencions que es duen a terme, i l'organització del sistema sanitari espanyol i català. La diversitat i complexitat de les situacions que atenen diàriament els i les professionals de la salut, l'envelliment de la població, la cronicitat, la digitalització i les millores tecnològiques en l'àmbit de la salut, o la participació de les persones usuàries en el disseny i planificació de serveis i intervencions, entre d'altres, són reptes que afronten i afrontaran els i les infermeres. La salut pública proporciona eines i conceptes per entendre tots aquests processos tant des d'una perspectiva singular (la de la persona) com col·lectiva.

5. Crèdits

L'assignatura és semestral i té un total de 6 ECTS que correspon a 150 hores de treball de l'estudiant.

D'aquests es duran a terme 54 presencials (plenàries + seminaris).

60 hores de treball dirigit

36 de treball autònom

6. Blocs temàtics i organització dels continguts

Unitat Temàtica I. Conceptualització del procés salut-malaltia i els seus determinants

Tema 1. Concepte de salut

Tema 2. Determinants de la salut

Tema 3. Salut de les poblacions: demografia i indicadors demogràfics

Unitat Temàtica II. Definició dels àmbits, contextos i tipologies d'intervencions de salut pública

Tema 4. Definició de salut pública i àmbits d'actuació

Tema 5. Protecció, prevenció i promoció de la salut

Unitat Temàtica III. Estructura i funcionament del sistema sanitari espanyol i català

Tema 6. Els sistemes de salut com a determinant de salut

Tema 7. Estructura i funcionament del sistema nacional de salut i el sistema de salut català.

Unitat Temàtica IV. Integració de continguts

Tema 8. Reptes de la salut pública al s. XXI

7. Enfocament metodològic

TIPOLOGIA	OBJECTIUS	ACTIVITATS	% de temps previst
Presencial (a l'aula)	Les sessions presencials poden ser plenàries o seminaris. En les sessions plenàries es treballaran continguts teòrics i també la posada en pràctiques dels conceptes treballats. Els seminaris es focalitzaran més en el treball d'habilitats que incorporin els conceptes treballats a les sessions plenàries	Activitats aula: lectura crítica d'una notícia, anàlisi de contingut audiovisual, etc. Seminaris: tasques més complexes que impliquen posar en joc diferents habilitats i conceptes.	30% del temps sessions plenàries 5% del temps seminaris

Dirigit (fora de l'aula)	Consistirà en algunes petites activitats que sorgiran de les classes plenàries però sobretot recaurà en la preparació dels seminaris i treball que se'n derivi. A l'inici de l'assignatura es presentarà al'estudiant lesindicacions i tasques	Tasques de lectura, visualització de material audiovisual, etc. que permetin preparar el seminari. Activitats posteriors al seminari que reforçaran l'aprenentatge	40% del temps treball dirigit
Autònom (fora de l'aula)	Temps d'estudi i de complementar informació per part de l'estudiant. Per donar suport al treball autònom, per a cada unitat es facilitarà la presentació com a esquema de continguts i es faran propostes de material complementari.	Lectures o material audiovisual complementari que pot ajudar a la comprensió dels continguts	25% del temps treball autònom

8. Competències

Competències generals

CG2. Treball en equip (capacitat de col·laborar amb altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).

CG3. Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de presa de decisions i adaptació a noves situacions). CG4. Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar projectes / capacitat de buscar i integrar nous coneixements i actituds).

CG5. Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistemàtiques).

Competències bàsiques

CB1. Que els estudiants hagin demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi

CB3. Que els estudiants tinguin la capacitat de recopilar i interpretar dades rellevants (normalment de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica

CB4. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Competències específiques

CE4 - Prestació i gestió de cures (2.1. Prestació de cures: 2.1.1. Valoració; 2.1.1.1 Utilitzar un marc de valoració basat en l'evidència per recollir dades sobre la salut física, mental i aspectes socio-culturals de la persona i grup; 2.1.1.2 Analitzar, interpretar i documentar les dades obtingudes)

CE6 - Prestació i gestió de cures (2.1 Prestació de cures: 2.1.3 Execució; 2.1.3.1 Aplicar de forma efectiva, d'acord amb el pla previst, les cures infermeres a la persona i grup; 2.1.3.2 Respondre amb efectivitat a situacions imprevistes o ràpidament canviants; 2.1.3.3 Educar la persona i grup per promoure l'autonomia i el control sobre la seva salut; 2.1.3.4 Utilitzar els recursos de forma efectiva i eficient per promoure cures infermeres d'excel·lència)

CE9 - Prestació i gestió de cures (2.2. Gestió de cures: 2.2.1. Entorn segur; 2.2.1.1 Facilitar un entorn físic, psicosocial, cultural i espiritual que promogui la seguretat de la persona i grup)

CE10 - Prestació i gestió de cures (2.2 Gestió de cures: 2.2.2 Pràctica Interdisciplinària; 2.2.2.1 Col·laborar amb l'equip interdisciplinari de salut per proporcionar cures infermeres integrals; 2.2.2.2 Facilitar la coordinació de les cures per a l'assoliment dels resultats de salut esperats)

CE13 - Desenvolupament professional (3.1 Identificar la importància de la recerca per a l'assoliment dels objectius de salut de la persona i grups; 3.2 Utilitzar les millors evidències científiques disponibles, l'experiència infermera i el respecte pels valors i creences de la persona i grup, en proporcionar i avaluar les cures infermeres; 3.3 Donar suport i contribuir a la recerca en les cures infermeres i de salut en general)

CE16 - Desenvolupament professional (3.7 Usar la pràctica reflexiva per identificar les pròpies capacitats i limitacions professionals i buscar el suport apropiat; 3.8 Aprofitar les oportunitats d'aprendre amb altres persones que contribueixen a l'atenció de salut)

9. Resultats aprenentatge

L'estudiant en finalitzar l'assignatura serà capaç de:

Unitat Temàtica I

- Identificar els factors relacionats amb la salut i els problemes de l'entorn que afecten les persones que integren una comunitat.
 - Identificar els diferents models explicatius dels determinants de la salut per comprendre les persones en el procés de salut – malaltia - atenció
 - Aplicar els mètodes i procediments necessaris per identificar els problemes de salut més rellevants en una comunitat
 - Identificar les variables bàsiques de la demografia que tenen més utilitat en salut.
 - Utilitzar les diferents fonts d'informació demogràfica, per trobar els índexs més actuals i més rellevants per a l' àmbit sanitari, de nostre país.
-
- Analitzar les dades estadístiques referides a estudis poblacionals, identificant les possibles causes de problemes de salut

Unitat Temàtica II

- Adquirir coneixements i capacitats per aplicar els principis de l'educació per a la salut (EpS) a la promoció de la salut, la prevenció de les malalties i l'educació terapèutica del malalt i família.
 - Adquirir capacitats per dissenyar una intervenció educativa i establir criteris i instruments per a la seva avaluació
-
- Adquirir coneixements i habilitats per dissenyar programes de salut en l' àmbit de l' atenció primària de salut.
 - Comprendre la importància de la participació, de les persones, famílies i grups en el seu procés de salut-malaltia.
 - Demostrar habilitats en l'aplicació de mesures bàsiques de vigilància i control de la infecció i mesures preventives adequades (autoprotecció).

Unitat Temàtica III

- Comprendre les funcions i les activitats de la Infermeria de Salut Pública i comunitària, desenvolupant una actitud cooperativa amb l'Equip d'Atenció Primària
- Comprendre el funcionament del sistema sanitari espanyol i català
- Identificar i analitzar la relació entre qualitat, accessibilitat i finançament dels serveis de salut que atenen a les persones i a les poblacions.

Unitat Temàtica IV

- Identificar i analitzar la globalització dels riscos per a la salut i la seva percepció.
- Identificar i analitzar com les normes, rols i relacions de gènere afecten a les condicions i resultats en salut, així com la resposta del sistema de cures formal i informal.

10. Avaluació (com avaluarem que ho han après)

Avaluació contínua

L'avaluació contínua és una opció del procés d'ensenyament-aprenentatge en el que l'estudiant incorpora les millores de les activitats anteriors, i vetlla per utilitzar les millors maneres de gestionar el temps, optimitzar l'estudi i assegurar l'autenticitat i originalitat de les activitats que realitza. Aquest procés d'avaluació, permet que el professorat pugui fer un bon seguiment del procés d'aprenentatge dels estudiants a l'assignatura.

L'avaluació contínua permet a l'estudiant i als professors/es recollir i valorar les evidències que li permeten reconèixer com va incorporant els resultats d'aprenentatge esperats a l'assignatura, en els treballs i proves que entrega durant el semestre/curs.

L'avaluació està constituïda per una sèrie d'activitats (tipus test, preguntes curtes, elaboració de mapes mentals, resolució de problemes, casos o reptes, etc..., i treballs d'anàlisi, o síntesi) que el professorat va indicant i que l'estudiant resol, de forma individual o en equip.

Cada assignatura té unes hores de dedicació al treball presencial, també al treball dirigit i al treball autònom. Al llarg de l'assignatura s'avaluen proves tant de la part presencial (sessions plenàries, seminaris, habilitats clíniques, estudis de casos, simulacions, ...) com del treball dirigit (foros, debats, treballs, tutories,...). Les dues parts estan interrelacionades per aconseguir treballar els

resultats esperats de l'assignatura. A més, l'estudiant realitzarà alguna prova d'avaluació de coneixements al final de l'assignatura i/o del semestre.

L'avaluació dels resultats d'aprenentatge serà continua i a través de diferents activitats d'avaluació que es realitzaran al llarg de l'assignatura i que es resumeixen en tres blocs:

1. Bloc avaluatiu I: Seminaris i Fòrum (40%) Als seminaris s'avaluarà el grau d'implicació i participació dels i les estudiants en les tasques proposades, la realització i qualitat de les tasques que es duren a terme, el rol de l'estudiant en el treball en equip i la capacitat per a exposar i raonar idees en petit grup o a l'aula. La preparació dels seminaris permetrà avaluar el treball dirigit, ja que per a cada seminari s'establiran unes tasques prèvies. Hi hauran tasques grupals i individuals.

Al fòrum es avaluarà la participació individual en els temes proposats.

2. Bloc avaluatiu II: Treball final (20%) El treball final de la assignatura inclou la memòria escrita grupal i un anàlisi individual.

3. Bloc avaluatiu III: Examen final (40%) L'examen final serà una prova test i escrita en la qual els i les estudiants hauran raonar la presa de decisions. Aquest examen permetrà avaluar el treball en les sessions presencials, el treball dirigit i el treball autònom.

Bloc avaluatiu	Descripció	AVALUACIÓ CONTINUA % de la nota final	AVALUACIÓ ÚNICA* % de la nota final
Bloc avaluatiu 1	Seminari 1 (8%) Seminari 2 (8%) Seminari 3 (8%) Seminari 4 (8%) Fòrum (8%)	40	40

Bloc avaluatiu 2	Memòria escrita grupal (10%) Anàlisi individual (10%)	20	20
Bloc avaluatiu 3 Prova de coneixements	Prova test i escrita de raonament	40	40

*Totes les proves avaluatives es realitzen/entreguen el mateix dia de la prova de coneixements.

PROVES AVALUATIVES PER TIPUS D'AVALUACIÓ	
AVALUACIÓ CONTÍNUA	AVALUACIÓ ÚNICA
Seminaris	Presentació oral dels temes treballades els seminaris + entrega de document escrit segon guia.
Treball en equip	Mateix treball de l'avaluació continuada però individual + defensa oral
Plenària	Mateixa prova avaluativa que l'avaluació continuada

Els criteris de l'avaluació continuada són

- Per poder obtenir la nota final de l'assignatura, els blocs de l'avaluació continuada han d'estar tots aprovats (mínim de 5/10). L'estudiant que NO supera amb 5/10 un dels blocs de l'avaluació contínua, haurà de re-avaluar obligatòriament tot el bloc suspès però podrà seguir amb l'avaluació continuada.
- Les activitats d'avaluació amb NP sense causa extraordinària degudament justificada, s'avaluen amb la qualificació de 0 fent mitjana amb la resta de proves d'avaluació.
- L'assistència a totes les proves d'avaluació (tasques d'aula, seminaris, simulació, ABP i prova final) és obligatòria. Els treballs de seminari podran ser individuals i/o en equip, a criteri del/ de la professor/a. No s'admetrà l'entrega de tasques fora del termini establert ni entregues individuals (en cas de ser entregues d'equip). La presentació d'un justificant no eximeix aquesta condició, exceptuant aquells casos que es tracti d'una causa extraordinària*.
- La re-avaluació es podrà realitzar únicament quan l'estudiant s'hagi presentat a la prova d'avaluació de coneixements final de l'avaluació continuada en 1ª convocatòria, en cas contrari, serà un NP i NO tindrà dret a la re-avaluació.
- La nota màxima de la re-avaluació (de cada bloc que es re-avalua) és un 5 i serà la nota que farà mitjana. Es segueixen els mateixos criteris que en la 1ª convocatòria: per poder fer

mitjana ponderada a l'assignatura, cal haver obtingut una nota mínima de 5/10 en tots els blocs de re-avaluació.

- NO re-avaluar algun dels blocs suspesos suposarà un NO PRESENTAT (NP) de nota final de l'assignatura.
- Un NO PRESENTAT (NP) en el 40% de la ponderació global de les activitats d'avaluació de l'assignatura comporta la qualificació de (NP), i caldrà tornar a matricular l'assignatura.

Avaluació única

L'avaluació única és el procediment d'avaluació alternatiu a l'avaluació continuada. Té lloc en un únic dia/acte avaluator i inclou el nombre suficient d'evidències per acreditar i garantir que l'estudiant ha assolit els resultats d'aprenentatge establerts a l'assignatura, assegurant l'autenticitat i originalitat de les activitats que realitza.

L'avaluació única es realitzarà a través de proves d'avaluació (prova de coneixements) i/o treballs de tots els continguts de l'assignatura. Aquesta avaluació es farà també seguint els criteris de l'avaluació continuada i els seus blocs avaluatius. És necessari superar cada un dels blocs amb una nota mínima de 5/10 per poder fer la mitjana ponderada i superar l'assignatura.

En cas que un estudiant manifesti que no pot complir els requisits de l'avaluació continuada, pot acollir-se a l'avaluació única. L'avaluació única es reconeix com un dret i, en exercir-lo, l'estudiant renuncia a l'avaluació continuada. Es recomana a l'estudiant que en cas de dubte de si acollir-se o no a l'avaluació única ho comenti amb el seu tutor/a del Pla d'Acció Tutorial (PAT).

Per acollir-se a l'avaluació única l'estudiant ho ha de sol·licitar per escrit a la secretaria d'estudiants (com a màxim 10 dies posteriors a l'inici docència de l'assignatura). Secretaria acadèmica informa al professorat dels estudiants que s'acullen a l'avaluació única, per tal els puguin contactar.

Hi ha algunes proves d'avaluació que els estudiants d'avaluació única hauran de fer dins del calendari d'avaluació continuada (p.e. habilitats clíniques i simulacions).

Idioma de la prova d'avaluació individual

La llengua vehicular de la universitat per a les proves d'avaluació és el català. No obstant, a primer curs, l'estudiant que ho necessiti podrà demanar la prova en castellà. En aquest cas, l'estudiant **ho haurà de sol·licitar per escrit durant els primers 15 dies de docència de l'assignatura, a la**

secretaria d'estudiants.

Informació important sobre la consideració de causes extraordinàries d'absències en proves avaluatives:

Sempre que estiguin certificades documentalment al/a la professor/a titular de l'assignatura, es consideraran causes extraordinàries les següents:

- L'ingrés hospitalari (de l'estudiant o d'un familiar de 1r grau de consanguinitat)
- Qualsevol emergència de Salut Pública que requereixi aïllament al domicili
- Visites mèdiques i/o ingrés a qualsevol servei d'urgències
- Proves mèdiques diagnòstiques
- La defunció d'un familiar fins al segon grau de consanguinitat
- La competició final en esportistes d'elit
- Les citacions judicials

Qualsevol de les proves avaluatives no realitzades, que tingui una de les causes extraordinàries documentada (seminaris, habilitats clíniques, ABP), es recuperarà el mateix dia de la prova avaluativa final.

Qualsevol falsificació d'un certificat o justificant comporta un suspès immediat a l'assignatura.

11. Referències generals de l'assignatura

Obligatòries:

Fernández-Crehuet Navajas J, et al., editors. Piédrola Gil. Medicina preventiva y salud pública. 12a. Barcelona: Elsevier Masson; 2016. 1162 p.

Malagón-Londoño G, Moncayo Medina Á. Salud pública: perspectivas. Bogotá: Médica Panamericana; 2002. 677 p.

Recomanables

Detels R, Beaglehole R, Lansang MA, Gulliford M, editors. Oxford textbook of public health. Volume 1: The scope of public health. 5th ed. New York: Oxford University Press; 2009. 392 p.

Gillam S, Yates J, Badrinath P, editors. Essential public health: theory and practice. 2nd ed.

Cambridge: Cambridge University Press; 2012. 332 p.

Velasco Arias S. Sexos, género y salud. 1st ed. Madrid: Biblioteca Nueva; 2009.

Marmot M, Wilkinson RG, editors. Social determinants of health. 2nd ed. Oxford: Oxford University Press; 2006. 366 p.